

Cyngor Sir Penfro

Y GYFARWYDDIAETH ADDYSG

**Uno Ysgol y Frenni ac
Ysgol y Preseli i ffurfio Ysgol Cyfrwng
Cymraeg 3-19 yng Nghrymych**

ADRODDIAD YMGYNGHORI

**Steven Richards-Downes
Cyfarwyddwr Addysg**

Hydref 2020

Cyhoeddir gan:

**Cyngor Sir Penfro
Y Gyfarwyddiaeth Addysg
Neuadd y Sir
Hwlfordd
SA61 1TP**

Hydref 2020

I gael copi o'r cyhoeddiad hwn mewn Braille, mewn print mwy neu dâp sain, neu iaith amgen, cysylltwch â Cyngor Sir Penfro ar 01437 776613

Rhagair

Mae Cyngor Sir Penfro yn gyfrifol am hyrwyddo safonau addysgol uchel ac am ddarparu addysg gynradd ac uwchradd effeithlon. Mae cael yr ysgolion cywir yn y lleoedd cywir a sicrhau eu bod yn addas ar gyfer dysgwyr yr 21^{ain} ganrif yn her sy'n wynebu cynghorau ledled Cymru.

Mae bodloni'r her hon yn cynnwys adolygu nifer a math yr ysgolion sydd gan y Cyngor yn ei ardal ac asesu a yw'r defnydd gorau yn cael ei wneud o'i adnoddau a'i gyfleusterau ai peidio.

Mae'r Cyngor yn adolygu ei ddarpariaeth ar sail:

- Ansawdd a chynaliadwyedd darpariaeth addysgol yn y dyfodol
- Digonolrwydd a hygyrchedd lleoedd ysgol
- Cyflwr, addasrwydd a safon adeiladau ysgol
- Gwerth am arian

Mae'r Adroddiad Ymgynghori hwn yn nodi canfyddiadau'r ymgynghoriad statudol a gynhaliwyd mewn perthynas â'r cynnig i uno Ysgol y Frenni ac Ysgol y Preseli er mwyn sefydlu ysgol Gymraeg 3-19 newydd yng Nghrymych. Cofnodir yr holl ymatebion a dderbynnir yn ystod y cyfnod ymgynghori, ynghyd â chrynodeb o bob un o'r materion a godwyd gan ymgynghoreion. I gyd-fynd â'r rhain mae eglurhad neu wrthodiad (fel y bo'n briodol) i unrhyw bryderon.

Bydd Cyngor Sir Penfro yn ystyried yr Adroddiad Ymgynghori hwn yn ei gyfarfod ar 8 Hydref 2020.

Steven Richards-Downes
Cyfarwyddwr Addysg

Cynnwys

1. Cyflwyniad	1
2. Dosbarthu'r Adroddiad Ymgynghori	2
3. Trefniadau Ymgynghori	3
4. Gohebiaeth Ymgynghori	4
5. Ymatebion Ymgynghori	5
ATODIAD A - Gohebiaeth a dderbyniwyd	14
ATODIAD B - Ymateb gan Estyn	42

1. Cyflwyniad

Mae gan Cyngor Sir Penfro ddyletswydd statudol i sicrhau lleoedd ysgol digonol ac addas yn ei ardal ac i benderfynu a yw'n gwneud y defnydd gorau o'r adnoddau a'r cyfleusterau i gyflawni'r cyfleoedd y mae plant yn eu haeddu.

Yn ei gyfarfod ar 10 Hydref 2019, bu Cyngor Sir Penfro yn ystyried adroddiad a oedd yn amlinellu canfyddiadau adolygiad ac ymgysylltiad rhagarweiniol a gynhaliwyd ar Ysgol y Preseli a'i hysgolion bwydo. Ystyriodd yr adroddiad amrywiaeth eang o faterion a oedd yn codi o ganlyniad i'r ymgysylltiad rhagarweiniol a daeth i ben gydag argymhelliad i sefydlu endid 3-19 newydd yn lle'r ddarpariaeth gynradd ac uwchradd ar wahân a ddarperir gan Ysgol y Frenni ac Ysgol y Preseli. Roedd penderfyniad y Cyngor fel a ganlyn:

Awdurdodi'r Cyfarwyddwr Plant ac Ysgolion i gynnal ymgynghoriad statudol ar y cynnig i ddod ag Ysgol y Preseli ac Ysgol y Frenni i ben, a sefydlu ysgol cyfrwng Cymraeg 3-19 newydd gan ddefnyddio safleoedd presennol y ddwy ysgol.

Cynhaliwyd yr ymgynghoriad statudol dilynol yn ystod y cyfnod 3 Mawrth 2020 i 24 Gorffennaf 2020.

Mae'r ddogfen hon yn cynrychioli cyfrifoldeb y Cyngor Sir fel rhan o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 i gyhoeddi Dogfen Ymgynghori. Mae'r ddogfen hon:

- Yn crynhoi pob un o'r materion a godwyd gan ymgynghoreion;
- Yn ymateb i'r materion hyn trwy egluro neu wrthod y pryderon gyda rhesymau ategol, ac
- Yn nodi barn Estyn am rinweddau cyffredinol y cynnig.

2. Dosbarthu'r Adroddiad Ymgynghori

Dosberthir yr Adroddiad Ymgynghori hwn i'r canlynol:

Cyrff Llywodraethu, Rhieni/Gofalwyr/Gwarcheidwaid a Staff:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ysgol y Frenni • Ysgol y Preseli • Ysgol Llandudoch • Ysgol Cilgerran • Ysgol Eglwysrwr • Ysgol Clydau • Ysgol Maenclochog • Ysgol Brynconin • Ysgol Hafan y Môr • Ysgol Gynradd Gymunedol Arberth • Ysgol Bro Ingli 	<ul style="list-style-type: none"> • Ysgol Llanychllwydog • Ysgol Gynradd Gymunedol Cas-mael • Ysgol Bro Gwaun • Ysgol Caer Elen • Ysgol Portfield • Ysgol Beca • Ysgol Bro Brynach • Ysgol Penparc • Ysgol Gynradd Aberteifi • Ysgol Uwchradd Aberteifi
Aelodau Etholedig:	
<ul style="list-style-type: none"> • Paul Davies AC - Etholaeth • Angela Burns AC - Etholaeth • Helen Mary Jones AC - Rhanbarthol • Joyce Watson AC - Rhanbarthol • Eluned Morgan AC - Rhanbarthol • Neil Hamilton AC - Rhanbarthol • Stephen Crabb AS (Preseli Penfro) • Simon Hart AS (Gorllewin Caerfyrddin a De Penfro) • Cyng. DGM James • Cyng. P Harries • Cyng. JT Davies • Cyng. CW Tomos • Cyng. RG Bowen 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyng. HM George • Cyng. D Simpson • Cyng. EA Morse • Cyng. A Baron • Cyng. DJ Pugh • Cyng. JJ Williams • Cyng. P Baker • Cyng. JS Preston • Cyng. ML Evans • Cyng. M Williams • Cyng. P Kidney • Cyng. PD Rapi • Cyng. D Clements
Cynghorau Tref a Chymuned Perthnasol:	
Llandudoch, Nanhyfer, Cilgerran, Trefdraeth, Eglwysrwr, Cwm Gwaun, Maenordeifi, Boncath, Clydau, Crymych, Mynachlogddu, Clunderwen, Maenclochog, Gorllewin Llandysilio, Y Mot, Llawhaden, Llanddewi Felffre, Llanbedr Felffre, Amroth, Saundersfoot, Llanfair Dinbych-y-pysgod, Dinbych-y-pysgod, Penalun, St Florence, East Williamston, Jeffreyston, Caeriw, Maenorbŷr, Martletwy, Wiston, Cilymaenllwyd, Llanboidy.	
Undebau Llafur:	
NUT, NASUWT, UCAC, ATL, NAHT, ASCLE, UNSAIN, UNITE, GMB	
Cyfarwyddwyr Addysg Esgobaethol:	
<ul style="list-style-type: none"> • Tyddewi • Mynyw 	<ul style="list-style-type: none"> Cyngor Sir Gâr Cyngor Sir Ceredigion
Gweinidogion Cymru, Estyn	ERW - Consortiwm Addysg Ranbarthol

Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed Powys	Comisiynydd y Gymraeg
Bwrdd Iechyd Hywel Dda	SNAP Cymru Cymdeithas Awtistiaeth Genedlaethol
Darparwyr blynyddoedd cynnar/Gofal Plant Annibynnol/Gwirfoddol	Coleg Ceredigion Coleg Sir Benfro

Yn ogystal, bydd yr adroddiad hwn yn cael ei ddsbarthu i'r holl ymgynghoreion sydd wedi gofyn yn benodol am gael gwybod ei fod ar gael.

3. Trefniadau Ymgynghori

3.1 Trefniadau Cyffredinol

Cyhoeddwyd y Ddogfen Ymgynghori ar 3 Mawrth 2020 ac roedd y dyddiad hwn hefyd yn cynrychioli dechrau'r cyfnod ymgynghori statudol. Roedd y cyfnod ymgynghori cychwynnol i fod i ddod i ben ar 15 Ebrill 2020, ond oherwydd y coronafeirws a'i effaith ar gau ysgolion a chyfyngiadau eraill, estynnwyd y cyfnod ymgynghori. Yn dilyn ailagor ysgolion am gyfnod o "Ailgydio, dal i fyny a pharatoi" ar 29 Mehefin, penderfynwyd mai'r dyddiad cau ar gyfer derbyn ymatebion ymgynghori fyddai 24 Gorffennaf 2020.

Dosbarthwyd y Ddogfen Ymgynghori / anfonwyd dolenni at yr holl ymgynghoreion statudol a restrir ar Dudalen 5 y ddogfen honno.

Roedd y Ddogfen Ymgynghori ar gael ar wefan y Cyngor Sir yn <https://www.sir-benfro.gov.uk/dweud-eich-dweud>.

3.2 Cyfarfodydd Rhanddeiliaid

Er ei bod yn arferol cynnal digwyddiadau rhanddeiliaid gyda rhieni, staff, llywodraethwyr a disgyblion, a'r gymuned ehangach fel rhan o gynigion, oherwydd y Coronafeirws ni chafwyd cyfle i gynnal digwyddiadau o'r fath yn ystod y cyfnod ymgynghori. Dylid nodi nad oes unrhyw ofyniad i gynigwyr gynnal cyfarfodydd ymgynghori.

4. Gohebiaeth Ymgynghori

4.1 Cyfaint a Phroffil yr Ymatebion a Dderbyniwyd

Derbyniwyd cyfanswm o 74 o ymatebion trwy'r ddolen we ar-lein, ffurflenni ymateb cyffredinol a "chyfeillgar i ddisgyblion", negeseuon e-bost a llythyron. Mae'r dadansoddiad fel a ganlyn:

Rhoddir proffil yr ymatebwyr isod ac mae'n adlewyrchu'r holl ddisgrifiadau a roddir. Mae'r proffil hwn yn nodi rôl ymatebwyr fel rhan o'r ymgynghoriad a gall nodi sawl rôl, e.e. rhiant, staff a phreswyllydd lleol; o ganlyniad nid yw'r cyfanswm yn hafal i gyfanswm yr ymatebion a dderbyniwyd.

Proffil	Nifer
Rhiant cyn-ysgol	6
Rhieni	41
Staff	10
Llywodraethwyr	5
Preswylwyr	28
Arall	4

Mewn perthynas â rhieni cyn-ysgol a rhieni presennol, mae'r tabl canlynol yn dangos yr ysgolion y gwnaeth y grwpiau hyn uniaethu â nhw.

Ysgol	Nifer
Ysgol y Preseli	28
Ysgol y Frenni	24
Ysgol Eglwysrwr	5
Ysgol Llandudoch	3
Ysgol Maenclochog	2
Ysgol Gynradd Gymunedol Arberth	2
Ysgol Cilgerran	1
Ysgol Clydau	1
Ysgol Caer Elen	1

5. Ymatebion Ymgynghori

5.1 Consensws Cyffredinol

Pan ddewisodd ymatebwyr ddefnyddio'r ffurflen ar-lein neu gopi caled a ddarparwyd, gofynnwyd iddynt ymateb i un cwestiwn er mwyn sefydlu pa un o'r datganiadau canlynol a oedd yn adlewyrchu eu barn orau. Mae'r canfyddiadau fel a ganlyn:

Nodwch pa un o'r canlynol sy'n adlewyrchu'ch barn ar y cynnig:

Cau Ysgol y Preseli ac Ysgol y Frenni, a sefydlu ysgol cyfrwng Cymraeg 3-19 newydd gan ddefnyddio safleoedd cyfredol y ddwy ysgol

	Cyfanswm	
	Nifer	%
Nid wyf yn teimlo'n gryf un ffordd na'r llall	14	20
Rwy'n cefnogi'r cynnig	24	34.3
Nid wyf yn cefnogi'r cynnig	32	45.7
CYFANSWM	70	100

5.2 Dadansoddiad o'r sylwadau a wnaed yn ystod ymgynghoriad

Mae rhestr o'r holl sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori ynghlwm fel **ATODIAD A**.

Mae'r ohebiaeth a dderbyniwyd yn datgelu nifer o faterion a godwyd gan ymgynghoreion. Mae'r rhain yn adlewyrchu cefnogaeth, meysydd pryder, dewisiadau amgen a awgrymir a gwrthwynebiad ac fe'u rhestrir isod.

5.2.1 Sylwadau yn cefnogi'r cynnig

- Buddion darpariaeth drwodd (3-19), h.y.
  - Gwell cynllunio pontio a chwricwlwm a datblygu perthnasau rhwng cyfnodau cynradd ac uwchradd;
  - Tystiolaeth o lwyddiant a chanlyniadau arolygu cadarnhaol mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg trwodd eraill ledled Cymru
  - Defnydd mwy effeithiol o adnoddau, e.e. un tîm arweinyddiaeth sy'n cwmpasu'r ysgol gyfan.
- Pwysigrwydd cadw ac ymestyn rhai agweddau ar y ddarpariaeth, h.y.
  - Y ddarpariaeth chweched dosbarth boblogaidd a llwyddiannus;
  - Canolfan Gymraeg ar gyfer disgyblion sy'n hwyr-ddyfodiaid i'r iaith;
  - Dysgu Oedolion a'r Gymuned (ACL);
  - Ystyried ymestyn darpariaeth ADY y tu hwnt i'r hyn sydd eisoes wedi'i gynnwys fel rhan o Y Porth (lloeren Ysgol Portfield) i ddarparu ar gyfer disgyblion sydd angen cymorth ymddygiadol.
- Yr angen i fuddsoddi mewn adeiladau ysgol newydd, h.y.
  - Mae rhan fawr o Ysgol y Preseli wedi dyddio'n sylweddol ac nid yw'n addas at y diben mwyach.
  - Pryder ynghylch graddau'r dosbarthiadau grŵp blwyddyn a rennir yn Ysgol y Frenni ac i ddarparu cynnig blynyddoedd cynnar gwell
- Agweddau cymunedol, h.y. yr angen i sicrhau mynediad parhaus at ddefnydd cymunedol o feysydd chwaraeon a Theatr y Gromlech.
- Pryderon ynghylch effaith y cynnig ar ysgolion lleol eraill a'r angen i gytuno ar ddalgychoedd penodol

5.2.2 Sylwadau yn erbyn y cynnig:

- Mae'r ddarpariaeth bresennol yn gweithio'n dda ac felly nid oes angen newid. Dim buddion amlwg o uno.
- Dylai'r Cyngor wario'r arian a werir ar uno i wella adeiladau ysgol, yn enwedig yr arian yn Ysgol y Preseli.
- Pryderon ynghylch y posibilrwydd y bydd plant 3-4 oed yn cymysgu â phobl ifanc 18-19 oed.
- Mae ysgolion bach yn gweithio'n well gan fod athrawon yn adnabod pob disgybl. Nid yw hyn yn bosibl mewn ysgol fawr. Bydd y cynnig hefyd yn arwain at ddsbarthiadau mwy.
- Pryderon y bydd creu un ysgol 3-19 yn arwain at gau ysgolion lleol eraill.
- Pryderon y bydd ysgol wedi'i huno o'r fath yng Nghrymych yn ormod i un pennaeth, yn enwedig os yw hi/ef yn gyfrifol am Ysgol Caer Elen hefyd.

5.2.3 Sylwadau a dderbyniwyd fel rhan o ymatebion amwys

- A fydd disgyblion yn dal i allu ymuno â'r ysgol ym mlwyddyn 7 o ysgolion cynradd eraill?
- Mae angen buddsoddiad yn Ysgol y Preseli i ddarparu llety a chyfleusterau pwrpasol. Mae cyflwr yr adeiladau presennol yn wael.
- Dileu pob ysgol Gymraeg a sicrhau bod pob ysgol yn ddwyieithog; gwario arian ar "ysgolion Saesneg eu hiaith".
- Rhaid cadw at ddalgylchoedd llym er mwyn amddiffyn ysgolion cynradd cyfagos.

5.3 Ymateb gan Estyn

Mae'r Cyngor wedi derbyn ymateb manwl i'r cynnig gan Estyn. Mae casgliad cyffredinol y cynnig fel a ganlyn:

Mae'r cynnig yn rhan o nod y Cyngor i hyrwyddo safonau addysgol uchel a darparu addysg gynradd ac uwchradd effeithlon.

Barn Estyn yw bod y cynnig yn debygol o gynnal y safonau addysg a darpariaeth gyffredol yn yr ysgolion wedi'u huno.

Mae'r ymateb llawn i'r cynnig gan Estyn ynghlwm yn **ATODIAD B**.

5.4 Adnabod themâu sy'n codi o'r ymgynghoriad

Cynhaliwyd dadansoddiad ansoddol o'r sylwadau hyn ac mae hyn yn datgelu nifer o themâu, y rhoddir rhestr fanwl ohonynt, ynghyd ag ymatebion priodol yr Awdurdod, isod. Nod y dadansoddiad fu casglu, dehongli a chyflwyno canfyddiad y cyhoedd mewn perthynas â'r cynnig mor ffyddlon â phosibl. Rhoddwyd pwysiad cyfartal i'r holl sylwadau, waeth beth yw eu ffynhonnell, neu raddau'r cynnwys. Dylid nodi bod rhai o'r sylwadau a wneir isod wedi'u mynegi yng nghyd-destun cefnogaeth a gwrthwynebiad i'r cynnig.

Pryderon / Sylwadau Estyn	Ymateb yr Awdurdod i bryderon a godwyd
<p>Mae'r cynigydd yn rhestru ychydig o anfanteision posibl, ond mae'r rhain yn gyfyngedig i ganfyddiad y cyhoedd yn hytrach nag effaith ar ddysgwyr. Y ddwy anfantais a restrir yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwrthwynebiad posib gan rai rhanddeiliaid a fyddai'n well ganddynt gynnal y status quo • Efallai y bydd rhai rhanddeiliaid yn parhau i gredu y bydd y cynnig yn arwain at 'siwpyr ysgol' i'r ardal. <p>Mae'r cynigydd yn nodi risgiau pellach, ac un ohonynt yw 'cwmp yn safonau disgyblion' ac yn awgrymu y bydd 'mwy o gydweithredu a chyfathrebu' rhwng yr ysgolion yn lleihau'r risg. Fodd bynnag, nid yw'n glir pam eu bod wedi nodi hyn fel risg a sut y byddant yn lliniaru yn ei erbyn yn benodol.</p>	<p>Egwyddor sylfaenol holl gynigion trefniadaeth ysgolion y Cyngor yw ansawdd a chynaliadwyedd darpariaeth addysgol yn y dyfodol. Mae potensial i aflonyddwch ym mhob cynnig o'r fath ac mae perygl bob amser y bydd safonau disgyblion yn cwmpo dros dro. Fodd bynnag, o ystyried cryfderau'r ddwy ysgol gyfansoddol, fel yr amlinellwyd ym Mharagraff 3.8 o'r Ddogfen Ymgynghori, ystyrir bod risg o'r fath yn fach iawn.</p>
<p>Mae'r cynigydd yn honni yn rhesymol y gallai ysgol 3-19 wella strwythur arweinyddiaeth yr ysgol trwy ddarparu dosbarthiad gwell o rolau arwain a datblygiad proffesiynol i staff. Fodd bynnag, nid yw wedi ystyried strwythurau enghreifftiol digon da ar gyfer yr ysgol newydd a sut y bydd hyn yn effeithio ar gyllid.</p>	<p>Dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf, sefydlwyd nifer o ysgolion cyfrwng Cymraeg 3-19 ledled Cymru a byddai'n rhesymol rhagweld y byddai corff llywodraethu'r ysgol arfaethedig yn ystyried yr amrywiol fodelau strwythur arweinyddiaeth sy'n bodoli yn yr ysgolion hyn er mwyn cwrdd â gofynion yr ysgol newydd orau. Mae'n bwysig nodi nad oes model 'addas i bawb' a bydd yn achos o sut y gellir cynnwys y modelau sy'n bodoli yn yr ysgolion trwodd mwyaf llwyddiannus gan ystyried polisïau AD lleol a'r gyllideb sydd ar gael.</p>

Pryderon / Sylwadau Estyn	Ymateb yr Awdurdod i bryderon a godwyd
<p>Mae'r cynigydd wedi nodi'n deg y bydd aflonyddwch cyfyngedig i ddisgyblion, trafnidiaeth ac i'r gymuned leol gan y bydd yr ysgol newydd yn aros ar ei safle presennol. Fodd bynnag, mae'n cydnabod cyflwr gwael adeilad presennol yr ysgol uwchradd a'r angen am fuddsoddiad ac adeiladu yn y dyfodol. Er enghraifft, cyflwr gwael dwy ystafell ddosbarth symudol yr ysgol sy'n cynnwys y Ganolfan Iaith a labordai gwyddoniaeth.</p>	<p>Mae cyflwr adeiladau yn Ysgol y Preseli wedi cael ei gydnabod ar sawl achlysur ac yn aml mae'n cael ei wyntyllu yn y Cabinet, y Cyngor ac amrywiol gyfarfodydd bwrdd fel achos pryder. Prif ffynhonnell cyllid cyfalaf y Cyngor ar gyfer prosiectau mor arwyddocaol yw Rhaglen Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif ac mae hyn wedi ymrwymo'n llawn hyd at 2024, h.y. Band B. Bydd yn ofynnol i aelodau'r Cyngor ystyried maint ymrwymiad y Cyngor tuag at ffrydiau pellach y Rhaglen maes o law ac mae'n debygol iawn y bydd angen mynd i'r afael â chyflwr gwael adeilad presennol yr ysgol uwchradd yng Nghrymoch fel rhan o'r ystyriaeth honno.</p>

Pryderon / Sylwadau Cyffredinol	Ymatebion yr Awdurdod i bryderon a godwyd
<p>Mae'r ddarpariaeth bresennol yn gweithio'n dda ac felly nid oes angen newid. Nid oes unrhyw fuddion amlwg o uno.</p>	<p>Cydnabyddir bod y ddwy ysgol gyfredol yn llwyddiannus a bod canfyddiad nad oes unrhyw fuddion o uno. Fodd bynnag, mae'r pwyntiau canlynol yn berthnasol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ethos cyffredin a gwerthoedd cyffredin ar draws yr ysgol • cynllunio cwricwlwm cydgysylltiedig i gynyddu cydlyniant a pharhad yn nysg y disgyblion • cyd-reoli a gweithredu systemau cyffredin ar gyfer cofnodi ac olrhain cynnydd disgyblion • mwy o gysondeb mewn arddulliau dysgu ac addysgu • datblygu perthnasau ac arbenigedd a rennir rhwng staff yn y cyfnod cynradd a'r cyfnod uwchradd • mwy o ddatblygu sgiliau gyda ffocws ar feithrin gallu plant yn Gymraeg • cyfleoedd i ddysgu ar draws grwpiau oedran a rhannu profiadau cyfoethog a gweithgareddau cymunedol

Pryderon / Sylwadau Cyffredinol	Ymatebion yr Awdurdod i bryderon a godwyd
	<ul style="list-style-type: none"> • gofal a chymorth estynedig i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol a darpariaeth ar gyfer grwpiau bregus eraill • mwy o fynediad i ddisgyblion at ystod o adeiladau, cyfleusterau ac adnoddau dysgu arbenigol • cysylltiadau cryfach â rhieni a chynnwys y gymuned leol • llywodraethu cyfun a defnydd effeithlon o adnoddau ariannol ac adnoddau dynol
<p>Dylai'r cyngor wario'r arian a werir ar yr uno i wella adeiladau ysgol, yn enwedig y rhai yn Ysgol y Preseli.</p> <p>Mae rhan fawr o Ysgol y Preseli wedi dyddio'n sylweddol ac nid yw'n addas at y diben mwyach.</p> <p>Mae cyflwr cyffredinol yr adeiladau presennol yn Ysgol y Preseli yn wael.</p>	<p>Mae cyflwr adeiladau yn Ysgol y Preseli wedi cael ei gydnabod ar sawl achlysur ac yn aml mae'n cael ei wyntyllu yn y Cabinet, y Cyngor ac amrywiol gyfarfodydd bwrdd fel achos pryder. Prif ffynhonnell cyllid cyfalaf y Cyngor ar gyfer prosiectau mor sylweddol yw Rhaglen Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif ac mae hyn wedi ymrwymo'n llawn hyd at 2024, h.y. Band B.</p>
<p>Pryderon rhieni ynghylch y posibilrwydd y bydd plant 3-4 oed yn cymysgu â phobl ifanc 18-19 oed.</p>	<p>Er bod y cynnig yn un i greu endid ysgol sengl, ni fydd yn arwain at ddisgyblion ifanc iawn yn cymysgu â disgyblion chweched dosbarth, oni bai eu bod yn rhan o weithgareddau neu ddigwyddiadau ysgol a gynlluniwyd. O ystyried y bydd y cynnig yn arwain at ddefnyddio safle presennol y ddwy ysgol, ac o ystyried y llety a'r cyfleusterau penodol sy'n briodol i'w hoedran, yna mae'n debygol iawn y bydd plant ifanc iawn yn aros ar safle 'Y Frenni', a disgyblion hŷn yn aros ar safle 'Y Preseli'.</p>
<p>Mae ysgolion bach yn gweithio'n well gan fod athrawon yn adnabod pob disgybl yn well. Nid yw hyn yn bosibl mewn ysgol fawr. Bydd y cynnig hefyd yn arwain at ddsbarthiadau mwy.</p>	<p>Er bod y cynnig yn un i greu endid ysgol sengl, mwy, ni fydd yn arwain at feintiau dosbarthiadau mwy, ac ni fydd yn arwain at athrawon ddim yn adnabod y disgyblion. Mae'n debygol y bydd disgyblion yn fwy cyfarwydd i athrawon wrth i'r cyfnod pontio presennol rhwng Blynnydoedd 6 a 7 gael ei ddileu.</p>

Pryderon / Sylwadau Cyffredinol	Ymatebion yr Awdurdod i bryderon a godwyd
	O ystyried y bydd y cynnig yn arwain at ddefnyddio safleoedd presennol y ddwy ysgol, yna mae'n debygol iawn na fydd y mwyafrif o blant yn gweld fawr o wahaniaeth o ddydd i ddydd.
Pryderon y bydd creu un ysgol 3-19 yn arwain at gau ysgolion lleol eraill.	Nid yw'r cynnig yn amharu ar unrhyw ysgol leol arall a mynegwyd hyn yn glir yn y ddogfen ymgynghori. Mae'r cynnig hwn yn effeithio ar Ysgol y Frenni ac Ysgol y Preseli yng Nghrymmych yn unig.
Pryderon ynghylch effaith y cynnig ar ysgolion lleol eraill a'r angen i gytuno ar ddalylchoedd penodol.	Ni chynigir cynyddu capasiti'r ysgol newydd y tu hwnt i'r hyn sy'n gymwys i'r ysgolion presennol. Yn yr un modd, bydd y dalylchoedd sy'n berthnasol i'r ddwy ysgol ar hyn o bryd, fel yr amlinellir ar dudalennau 12-13 o'r Ddogfen Ymgynghori, yn parhau ar gyfer yr ysgol newydd, h.y. ar gyfer cyfnodau cynradd ac uwchradd yr ysgol. Ni chynigir unrhyw newidiadau i unrhyw ysgol arall.
Pryderon y bydd ysgol wedi'i chyfuno o'r fath yng Nghrymmych yn ormod i un pennaeth, yn enwedig os yw hi/ef yn gyfrifol am Ysgol Caer Elen hefyd.	Mae penderfyniadau ar benodiadau penaethiaid yn faterion i gyrff llywodraethu perthnasol. Dylid nodi bod yr ysgol, yn achos Ysgol Caer Elen, yn egin ysgol gyda grwpiau blwyddyn uwchradd yn cael eu hychwanegu flwyddyn ar ôl blwyddyn. Bydd angen i gorff llywodraethu'r ysgol honno ystyried a fydd y trefniadau pennaeth gweithredol cyfredol yn parhau i fod yn briodol wrth i'r ysgol barhau i dyfu. Yn yr un modd, ac yn amodol ar gymeradwyaeth, bydd angen i gorff llywodraethu dros dro yr ysgol newydd yng Nghrymmych ystyried y model arweinyddiaeth mwyaf priodol yno.
Mae'n bwysig cadw rhai agweddau ar y ddarpariaeth, h.y. y chweched dosbarth, Canolfan Iaith Gymraeg, Dysgu Oedolion a'r Gymuned, ac ymestyn y ddarpariaeth ADY yn lleol i ddarparu ar gyfer disgyblion ag anghenion ymddygiadol.	Mae'r cynnig yn un ar gyfer ysgol 3-19, ac felly bydd darpariaeth chweched dosbarth yn aros. Mewn perthynas â meysydd darpariaeth eraill: Canolfan Iaith Gymraeg - Mae'r tair canolfan iaith yn Ysgol y Preseli, Ysgol Bro Gwaun ac Ysgol Caer Elen yn elfennau pwysig o strategaeth y Cyngor i ehangu addysg cyfrwng Cymraeg. Cydnabyddir bod y canolfannau iaith yn hanfodol wrth sicrhau bod disgyblion sy'n 'hwyrddyfodiaid' i'r Gymraeg yn gallu cyrraedd y lefel ieithyddol briodol er mwyn cymryd rhan lawn mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg a gallant symud ymlaen i addysg uwchradd Gymraeg. Er y

Pryderon / Sylwadau Cyffredinol	Ymatebion yr Awdurdod i bryderon a godwyd
	<p>gall corff llywodraethu'r ysgol newydd bennu lleoliad arall ar gyfer y ddarpariaeth ar gampws yr ysgol, mae pob bwriad iddi aros fel rhan o'r ysgol newydd.</p> <p>Dysgu Oedolion a'r Gymuned - Cydnabyddir bod gan yr ysgolion hanes o gynnal ystod dda o ddysgu i'r gymuned dros nifer o flynyddoedd ac nid oes unrhyw reswm i gredu y bydd y cynnig yn effeithio ar hyn.</p> <p>Darpariaeth ADY - Mae'r sylwadau a dderbyniwyd yn adleisio'r rhai a dderbyniwyd yn ystod y cam ymgysylltu rhagarweiniol. Fodd bynnag, yn dilyn adolygiad o ddarpariaeth ledled y sir, ystyrir y dylai'r status quo aros. Nid yw hyn yn atal unrhyw ddatblygiadau o'r fath rhag digwydd yn y dyfodol.</p>
<p>Pryderon bod y defnydd cymunedol sylweddol o'r ddwy ysgol yn cael ei gadw fel rhan o ysgol wedi'i huno, e.e. mynediad i amrywiol gaeau chwaraeon a Theatr y Gromlech.</p>	<p>Mae hwn yn fater i gorff llywodraethu'r ysgol newydd. Fodd bynnag, byddai'r Cyngor yn annog bod mynediad y gymuned i gyfleusterau gwerthfawr o'r fath yn parhau.</p>
<p>A fydd disgyblion yn dal i allu ymuno â'r ysgol ym mlwyddyn 7 o ysgolion cynradd eraill?</p>	<p>Byddan. Bydd elfen uwchradd yr ysgol newydd arfaethedig yn parhau i dderbyn disgyblion o ysgolion cynradd eraill. Mewn achosion o'r fath, bydd angen i rieni wneud cais am leoedd. Fodd bynnag, ni fydd yn ofynnol i rieni disgyblion ym Mlwyddyn 6 yr ysgol newydd arfaethedig wneud cais ar gyfer Blwyddyn 7 gan y byddant yn symud ymlaen yn awtomatig.</p>
<p>Dylai'r Cyngor fod yn dileu pob ysgol Gymraeg a dynodi pob ysgol yn ddwyieithog. Dylid gwario arian ar ysgolion Saesneg eu hiaith.</p>	<p>Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i gynyddu darpariaeth cyfrwng Gymraeg yn Sir Benfro yn unol â'i Gynllun Strategol Gymraeg mewn Addysg a bydd gofyn iddo ddangos ehangu pellach fel rhan o gynllun 10 mlynedd newydd hyd at 2030. Ar hyn o bryd, mae'r Cyngor yn cynllunio ei ddarpariaeth yn unol â'r categorïau ieithyddol o ysgolion a nodwyd gan Lywodraeth Cymru sy'n cynnwys darpariaeth ddwyieithog; fodd bynnag, mae gogledd ddwyrain Sir Benfro yn</p>

Pryderon / Sylwadau Cyffredinol	Ymatebion yr Awdurdod i bryderon a godwyd
	parhau i fod yn gadarnle i'r Gymraeg ac mae'n bwysig sicrhau bod ystâd yr ysgol yn adlewyrchu hynny.
Mae'r pryder a fynegwyd mewn perthynas â dosbarthiadau grŵp blwyddyn a rennir yn Ysgol y Frenni ac i ddarparu cynnig blynyddoedd cynnar gwell.	Mae trefniadaeth dosbarthiadau yn fater i benaethiaid unigol ac mae'n ystyried niferoedd disgyblion a fforddiadwyedd. Fel ysgol 3-11, mae Ysgol y Frenni yn darparu addysg i blant tair oed rhan amser ac yn cynnig hyn mewn cydweithrediad â darparwyr annibynnol lleol, e.e. Cylch Meithrin. Mae'r ysgol hefyd yn cynnal Canolfan Integredig i Blant ar y safle. Felly, ystyrir bod hwn yn gynnig blynyddoedd cynnar da.

**AMALGAMATION OF YSGOL Y FRENNI AND
YSGOL Y PRESELI TO FORM A 3-19 WELSH MEDIUM SCHOOL IN CRYMYCH**

Ref.	Comments
1	<p>Leave things as they are.</p> <p>Why is it considered a good thing to have three and four-year-olds mixing with 18 and 19-year-olds? Primary school children should be able to enjoy being primary school children.</p> <p>Gadael pethau fel ag y maent.</p> <p>Pam mae'n cael ei ystyried yn beth da i gael plant tair a phedair blwydd oed yn cymysgu efo rhai 18 a 19 mlwydd oed? Dylai plant Ysgol Gynradd gael mwynhau bod yn blant Ysgol Gynradd.</p>
2	<p align="center">UNO YSGOL Y FRENNI AC YSGOL Y PRESELI ER MWYN FFURFIO YSGOL CYFRWNG CYMRAEG 3-19 YNG NGHRYMYCH</p> <p align="center">Ymateb Corff Llywodraethol Ysgol Y Preseli</p> <p align="center">Gorffennaf 2020</p> <p>Cydestun</p> <p>Gweithredir Ysgol y Preseli fel mam ysgol mewn partneriaeth â nifer cynyddol o ysgolion cynradd ar lefel clwstwr gan gynnwys Ysgol Caer Elen. Mae'r bartneriaeth yma'n profi'n llwyddiannus iawn wrth gydweithio a chynllunio tuag at ddyfodiad y cwricwlwm newydd yn 2022.</p> <p>Yn sgil agor Ysgol Caer Elen ym Medi 2018, mae niferoedd Ysgol y Preseli wedi gostwng o 882 yn Ionawr 2018 i 782 yn Ionawr 2020. Hoffem gydnabod penderfyniad doeth y cyngor sir i addasu dalgylchoedd Ysgol Y Preseli ac Ysgol Caer Elen yn 2019 er mwyn cynnwys Ysgol Hafan Y Mor ac Ysgol Gynradd Arberth. Mae'r</p>

Ref.	Comments
	<p>penderfyniad yma, ynghyd â'r cynnydd cyffredinol yn y nifer o ddisgyblion B6 ar draws y dalgylch wedi arwain at gynnydd yn y nifer o ddisgyblion sydd wedi dewis trosglwyddo i Ysgol Y Preseli ym Medi 2020.</p> <p>Mae llwyddiant cynnar Ysgol Caer Elen wedi arwain at gynnydd sylweddol yn y nifer o blant yn yr adran gynradd. Erbyn hyn mae'r sector cynradd yn llawn gyda rhestr aros cynyddol. O ganlyniad, mae'r awdurdod wedi addasu'r rhif mynediad o 45-60 yn y cynradd ond yn anffodus ni fydd hyn yn ddigon er mwyn amsugno'r galw am addysg cyfrwng Cymraeg yng ngorllewin y sir. Disgwylir lleoli cabanau dros dro ar gampws newydd Ysgol Caer Elen o Fedi 2021 er mwyn ceiso amsugno'r galw am lefydd yn yr Ysgol. Maes o law, bydd niferoedd o 60 yn trosglwyddo o flynyddoedd 6-7 yn Ysgol Caer Elen yn 2023 gyda tua 30 o Ysgol Gelli Aur.</p> <p>Yn y dyfodol agos bydd Ysgol Caer Elen yn hunangynhaliol o ran y nifer o ddisgyblion a fydd yn trosglwyddo i'r uwchradd h.y. niferoedd Caer Elen/Gelli Aur/Casmael/Casblaidd/Aberdaugleddau a disgyblion o ysgolion cynradd cyfrwng Saesneg a fydd yn cynyddu'n bellach y nifer o ddisgyblion yn y Ganolfan Iaith.</p> <p>Buddsodwyd yn sylweddol ar gampws Ysgol y Frenni ac Ysgol y Preseli rhwng 2005 a 2010 wrth adnewyddu Ysgol Y Frenni a chodi adeiladau Drygarn, Eryr, Talmynydd a Chanolfan y Porth. Ond, mae rhan helaeth o adeiladau Ysgol y Preseli yn dyddio nôl i 1958 ac erbyn hyn oherwydd problemau hygyrchedd a iechyd a diogelwch, nid yw'r tŵr, y cyfleusterau chwaraeon, adrannau Drama/TGCh a'r ardaloedd Dylunio a Thechnoleg yn addas i bwrpas. Yn ôl dadansoddiad yr awdurdod o adeiladau Ysgol y Preseli maent yn sgorio'n isel iawn o ran cyflwr ac addasrwydd.</p> <p>Petai'r cyngor sir yn penderfynu uno Ysgol Y Preseli ac Ysgol Y Frenni er mwyn creu Ysgol pob oed 3-18, mae'n angenrheidiol bod buddsoddiad sylweddol mewn cyfalaf Ysgolion yr unfed ganrif ar hugain yn dilyn yn syth. Mae cyflwr rhai o adeiladau a thanadeiledd Ysgol Y Preseli mewn cyflwr truenus o'u cymharu â Ysgol Caer Elen. Er mwyn sicrhau cydbwysedd a thegwch ar gyfer dysgwyr cyfrwng Cymraeg ardaloedd dwyreiniol y sir mae'n angenrheidiol bod adeiladau newydd yn rhan o'r cynlluniau. Yr allwedd i sicrhau trawsnewid addysg effeithiol yw buddsoddiad mewn adeiladau newydd, modern addas. Profwyd hyn eisoes yn dilyn adeiladu ysgolion newydd megis Ysgol Bro Teifi ac Ysgol Caer Elen.</p> <p>Mae'r Corff Llywodraethol o'r farn bod cyfle gwych i adrefnu a thrawsnewid addysg yng ngogledd Sir Benfro wrth fuddsoddi mewn adeiladau a sefydlu ysgol pob oed 3-18 ar gampws Ysgol y Preseli/Ysgol y Frenni gan uno'r ddwy ysgol. Mae llwyddiant Ysgol Bro Teifi, Ysgol Bro Morgannwg, Ysgol Llanhari, Ysgol Garth Olwg a nifer cynyddol o ysgolion pob oed ar draws Cymru yn tanlinellu'r cyfleoedd a'r potensial wrth uno'r ddwy ysgol. Mae buddion wrth sefydlu ysgolion pob oed yn cynnwys y materion canlynol:-</p>

Ref.	Comments
	<ul style="list-style-type: none"> • ethos cyffredin a gwerthoedd a rennir ar draws yr ysgol • cynllunio cwricwlwm cydgysylltiedig i gynyddu cydlyniaeth a pharhad yn nysgu'r disgyblion • datblygu sgiliau'n gynyddol â ffocws ar adeiladu gallu'r disgyblion yn y Gymraeg • mwy o gysondeb mewn arddulliau dysgu ac addysgu • cyfleoedd ar gyfer dysgu ar draws oedrannau a rhannu gweithgareddau cyfoethogi a gweithgareddau cymunedol • gofal a chymorth estynedig i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol ac yn y ddarpariaeth ar gyfer grwpiau eraill sy'n agored i niwed • mwy o fynediad i ddisgyblion i ystod o adeiladau, cyfleusterau ac adnoddau dysgu arbenigol • datblygu perthnasoedd a rhannu arbenigedd rhwng staff y cyfnod cynradd a'r cyfnod uwchradd. • rheoli ar y cyd a gweithredu systemau cyffredin ar gyfer cofnodi ac olrhain cynnydd disgyblion • llywodraethu unedig a defnyddio adnoddau ariannol ac adnoddau dynol yn effeithlon • cysylltiadau cryfach â rhieni a chynnwys y gymuned leol <p>Mae gan Ysgol Y Preseli chweched dosbarth sy'n ffynnu. Mae +160 o ddisgyblion yn mynychu B12/13 gan ddilyn +30 o gyrsiau safon uwch academiaidd a galwedigaethol trwy gyfrwng y Gymraeg. Ystyrir safonau CA5 Ysgol Y Preseli yn rhagorol ac mae'r ysgol yn ymddangos yn y deg uchaf o ysgolion Cymru yn y Sunday Times Good School Guide yn flynddol. Mae'n allweddol bod addysg ôl 16 cyfrwng Cymraeg y dyfodol yn rhad ac am ddim ar gyfer myfyrwyr Sir Benfro gyda'r ddarpariaeth wedi ei leoli yn Ysgol Y Preseli. Yn ôl canllawiau'r awdurdod disgwylir i ddisgyblion Ysgol Caer Elen sydd am ddilyn cyrsiau safon uwch trwy gyfrwng y Gymraeg drosglwyddo i Ysgol Y Preseli o 2023 ymlaen.</p> <p>Lleolir Canolfan Iaith ar gampws Ysgol Y Preseli er mwyn darparu cyrsiau ar gyfer hwyrdyfodiaid. Mae'r ganolfan yn gwasanaethu holl ysgolion cynradd y clwstwr ac mae % sylweddol o'r disgyblion sy'n mynychu'r ganolfan yn dilyn llwybr addysg cyfrwng Cymraeg. Mae'n allweddol bod y Ganolfan Iaith yn parhau ar gampws y fam ysgol er mwyn sicrhau dilyniant esmwyth o'r ysgolion clwstwr i'r ysgol uwchradd/pob oed. Mae bodolaeth y Ganolfan yn allweddol er mwyn sicrhau bod Sir Benfro yn cynyddu'r % o ddisgyblion sy'n medru'r Gymraeg ac o ganlyniad yn cyfrannu'n gadarnhaol at darged y llywodraeth o filiwn o siaradwyr erbyn 2050.</p> <p>Mae'r safle yng Nghrymoch hefyd yn cynnig ystod eang o ddarpariaeth Addysg Gymunedol hynod effeithiol drwy'r Gwasanaeth Dysgu Gydol Oes, sydd eto'n cyfrannu'n gadarnhaol tuag at darged y Llywodraeth o</p>

Ref.	Comments
	<p>gynyddu niferoedd y siaradwyr Cymraeg. Mae'r Ganolfan Addysg Gymunedol yn ceisio diwallu anghenion sgiliau gwaith a chymhwyster, a gofynion hamdden y gymuned leol drwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - drefnu dewis helaeth o ddsbarthiadau dydd a nos i oedolion ac yn enwedig cyrsiau Cymraeg i Oedolion. - darparu rhaglen o weithgareddau amrywiol i ieuencid y cylch. e.e Aelwyd yr Urdd, Menter Iaith Sir Benfro. - rhoi cartref a chymorth i gymdeithasau a mudiadau lleol. e.e Côr Crymych, Fforddion Dyfed, Pwyllgor Gefeillio Crymych/Ploveilh. - hybu'r Celfyddydau yn yr ardal drwy weithgareddau Theatr y Gromlech, Cwmni Theatr Bro'r Preseli, Gŵyl Bro'r Preseli ac ati. <p>Bydd cyfuno addysg Cynradd, Uwchradd a Dysgu Gydol Oes ar un safle cyfansawdd yn creu ffocws ac yn atgyfnerthu Addysg a Dysgu Cyfrwng Cymraeg o'r crud i'r bedd yng ngogledd Sir Benfro.</p> <p>Mae cynnydd sylweddol yn y nifer o ysgolion Cymraeg sy'n uno, ffedereiddio neu yn gorfod gweithredu heb bennaeth a hynny oherwydd diffyg ymgeiswyr addas. Mae anawsterau cynyddol wrth recriwtio penaethiaid effeithiol yn enwedig yn y sector cynradd ar gyfer ysgolion bach gwledig Cymru.</p> <p>Er i'r nifer o unigolion sy'n cofrestru a chwblhau cwrs CPCP gynyddu, mae'r nifer o ymgeiswyr am swyddi arweinyddol yn lleihau. Prin yw'r nifer o ymgeiswyr ar gyfer swyddi penaethiaid yn ein clwstwr e.e. mae un pennaeth yn gyfrifol am Ysgol Brynconin ac Ysgol Maenclochog; un ar gyfer Ysgol Bro Brynach ac Ysgol Beca a Pennaeth Gweithredol yn gyfrifol am Ysgol Y Preseli ac Ysgol Caer Elen.</p> <p>Byddai uno Ysgol y Frenni ac Ysgol y Preseli er mwyn sefydlu un ysgol pob oed yn arwain at benodi un pennaeth yn lle dau; creu Tîm Rheoli sy'n gyfuniad o arbenigedd cynradd/uwchradd gan greu ysgol arloesol sy'n addas ar gyfer yr unfed ganrif ar hugain ac her cwricwlwm Dyfodol Llwyddiannus.</p> <p>Mae % cynyddol o bennaethiaid cynradd oherwydd pwysau cyllidol yn gorfod ymrwymo i ddysgu % yn fwy o'u hamser e.e. 50% neu 60% sy'n lleihau'n sylweddol eu gallu i arwain yn strategol. Golyga hyn bod lles penaethiaid a'u pwysau gwaith yn cynyddu.</p> <p>Mae llwyddiannau diweddar Ysgol Bro Teifi (Estyn 2019), Ysgol Bro Morgannwg (Estyn 2019) ac Ysgol Llanhari (2018) wedi arwain at sefydlu ysgolion pob oed sy'n gweu eu hunain yn berffaith ar gyfer darparu'r cwricwlwm arloesol newydd.</p> <p>Mae gan Ysgol y Preseli loeren ADY ar gampws yr ysgol sef Canolfan y Porth. Mae lle i 8 disgybl ond mae'r Porth yn llawn. Cyfeiriwyd at lwyddiant Y Porth yn adroddiad Estyn Ysgol y Preseli (2016) ac Ysgol Portfield</p>

Ref.	Comments
	<p>(2020) “mae cysylltiadau cynhyrchiol gydag uned arbennig Canolfan y Porth yn sicrhau cyfleoedd gwerthfawr i ddisgyblion y ganolfan a'r ysgol ac yn cyfrannu'n bwysig tuag at ethos cynhwysol yr Ysgol”.</p> <p>Hoffem awgymu'r angen i ymestyn y ganolfan i gynnwys disgyblion ADY cynradd gan gynnwys unigolion ag anawsterau ymddygiadol. Mae +£250,000 yn cael ei wario ar dalu am drafnidiaeth ar gyfer unigolion sy'n mynychu canolfannau megis Penally a'r PRU o ardaloedd gogledd-ddwyrain y sir.</p> <p>Byddai sefydlu uned annibynnol cyfrwng Cymraeg ADY ar gampws ysgol pob oed yn trawsnewid y ddarpariaeth ac yn cynnig cyfleoedd arloesol.</p> <p>Mae nifer o benaethiaid cynradd yn gweithredu fel CADY ac mae hyn yn cynyddu'n bellach eu llwyth gwaith gan osod pwysau pellach ar eu lles. Byddai penodi CADY canolog ar gyfer y clwstwr yn gost effeithiol er mwyn darparu gwasanaethau ar gyfer ysgolion cynradd y clwstwr.</p> <p>Cyfeiriwyd eisoes at broblemau hygyrchedd ar gampws Ysgol y Preseli. Er mwyn sicrhau bod disgyblion sy'n gaeth i gadeiriau olwyn â phroblemau motor yn gallu cyrraedd pob ardal o'r campws mae'n rhaid buddsoddi'n sylweddol gan drawsnewid adeiladau hynaf yr adeilad.</p> <p>Diwedd glo</p> <p>Mae angen amddiffyn buddion addysg yng nghefnwlad gogledd a dwyrain Sir Benfro. Mae'r heriau demograffig a diffyg cyflwr ac addasrwydd adeiladau Ysgol y Preseli yn galw am drawsnewid. Byddai uno Ysgol Y Preseli a Ysgol Y Frenni yn arwain at adfywiad mewn addysg ar draws y clwstwr, sefydlu ysgol pob oed arloesol a llwyddiannus ar gyfer y cenhedloedd o ddisgyblion i ddod gan amddiffyn addysg cyfrwng Cymraeg yn un o gadarnleoedd yr iaith.</p> <p style="text-align: center;">AMALGAMATION OF YSGOL Y FRENNI AND YSGOL Y PRESELI IN ORDER TO FORM A 3-19 WELSH MEDIUM SCHOOL IN CRYMYCH</p> <p style="text-align: center;">Response of Ysgol Y Preseli Governing Body</p> <p style="text-align: center;">July 2020</p>

Ref.	Comments
	<p>Context</p> <p>Ysgol y Preseli is being operated as the mother-school in partnership with an increasing number of primary schools at the cluster level, including Ysgol Caer Elen. This partnership is proving to be very successful as they work together and plan for the arrival of the new curriculum in 2022.</p> <p>In the wake of opening Ysgol Caer Elen in September 2018, the numbers at Ysgol y Preseli have dropped from 882 in January 2018 to 782 in January 2020.</p> <p>We would like to acknowledge the County Council's wise decision to adjust the catchment areas of Ysgol Y Preseli and Ysgol Caer Elen in 2019 in order to include Ysgol Hafan y Môr and Arberth Primary School. This decision together with the general increase in the number of pupils in Year 6 across the catchment area has led to an increase in the number of pupils who have chosen to transfer to Ysgol y Preseli in September 2020.</p> <p>The early success of Ysgol Caer Elen has led to a significant increase in the number of children in the primary section. By now, the primary section is full, with an increasing waiting list. As a result, the authority has adjusted the admission number from 45 to 60 in the primary but unfortunately this will not be sufficient to absorb the demand for Welsh medium education in the west of the county. Temporary cabins are expected on the new Caer Elen campus from September 2021 in an attempt to absorb the demand for places in the School. In due course, numbers of 60 will be transferring from years 6-7 in Ysgol Caer Elen in 2023 with about 30 from Ysgol Gelli Aur.</p> <p>In the future Ysgol Caer Elen will be selfsupporting in terms of the number of pupils who will be transferring to the secondary, i.e. Caer Elen/Gelli Aur/Casmael/Casblaidd/Aberdaugleddau and pupils from English medium primary schools will increase further the number of pupils at the Language Centre.</p> <p>Significant investment was made in Ysgol y Frenni and Ysgol y Preseli campus between 2005 and 2010 when Ysgol y Frenni was renovated and the Drygarn, Eryr, Talmynydd a Chanolfan y Porth buildings were built. But a large part of the Ysgol y Preseli buildings date back to 1958 and now there are access and health and safety problems. The tower, the sports facilities, the Drama/IT departments and Design and Technology areas are not fit for purpose. According to the authority's analysis of Ysgol y Preseli buildings, they have a very low score in terms of their condition and their appropriateness.</p>

Ref.	Comments
	<p>If the County Council were to combine Ysgol Y Preseli and Ysgol Y Frenni in order to create an all-through 3-18 School, a substantial capital investment in the twenty first century schools would need to follow immediately. The condition of some of the buildings and the infrastructure at Ysgol Y Preseli is lamentable compared to Ysgol Caer Elen. In order to ensure balance and fairness for the Welsh medium learners of the eastern areas of the county it is necessary that new buildings are part of the plans. The key to ensuring effective educational transformation is investment in new, modern buildings. This has been proved already following the building of new schools such as Ysgol Bro Teifi and Ysgol Caer Elen.</p> <p>The Governing Body is of the view that there is a splendid opportunity to reorganise and transform education in the north of Pembrokeshire by investing in buildings and establishing the all-through, 3-18 campus at Ysgol y Preseli/Ysgol y Frenni combining the two schools. The success of Ysgol Bro Teifi, Ysgol Bro Morgannwg, Ysgol Llanhari, Ysgol Garth Olwg and an increasing number of all-through schools across Wales underlines the opportunities and the potential of combining the two schools.</p> <p>The advantages of establishing all-through schools include the following:-</p> <ul style="list-style-type: none"> • a common ethos and shared values across the school • coordinated curriculum planning to increase cohesion and continuity in the pupils' learning • increased skills development with a focus on building children's ability in Welsh • more consistency in learning and teaching styles • opportunities to learn across age groups and share enriching experiences and community activities • extended care and assistance for pupils with additional learning needs and e provision for other vulnerable groups • more access for pupils to a range of buildings, facilities and specialist learning resources • development of relationships and expertise shared between staff in the primary phase and the secondary phase • joint management and operation of common systems for recording and tracking pupils' progress • combined governance and efficient use of financial resources and human resources • stronger links with parents and inclusion of the local community

Ref.	Comments
	<p>Ysgol Y Preseli has a flourishing sixth form. Over 160 pupils attend Years 12/13, following in excess of 30 academic and vocational A-level courses through the medium of Welsh. Ysgol Y Preseli's Key Stage 5 standards are considered excellent and the school appears in the top ten Welsh schools in the Sunday Times Good School Guide every year.</p> <p>It is vital that post-16 Welsh medium education in the future is freely available for Pembrokeshire students with the provision located in Ysgol Y Preseli. According to the authority's guidelines Ysgol Caer Elen pupils who wish to follow Advanced Level courses through the medium of Welsh will be expected to transfer to Ysgol Y Preseli from 2023 onwards.</p> <p>There is a Language Centre based on the Ysgol y Preseli campus to provide courses for latecomers. The Centre serves all the primary schools in the cluster and a significant percentage of the pupils that attend the Centre follow a Welsh medium education pathway. It is essential that the Language Centre should continue on the campus of the mother-school in order to ensure a smooth progression from the cluster schools to the secondary/all-through school. The existence of the Centre is vital to ensure that Pembrokeshire increases the percentage of pupils who can speak Welsh and consequently contribute positively to the government's target of a million Welsh speakers by 2050.</p> <p>The Crymych site also offers a wideranging, extremely effective Community Education through the Lifelong Learning Service, which again makes a positive contribution to the Government's target of increasing the number of Welsh speakers. The Community Education Centre seeks to meet the work skills and qualifications needs and the leisure requirements of the local community by:</p> <ul style="list-style-type: none"> – arranging a large choice of day and evening classes for adults and particularly Welsh for Adults courses; – providing a programme of various activities for the area's young people, e.g. Aelwyd yr Urdd, Menter Iaith Sir Benfro; – hosting and assisting local societies and organisations, e.g. Crymych Choir, Dyfed Wayfarers, Crymych/Ploveilh Twinning Committee

Ref.	Comments
	<p data-bbox="407 321 1850 391">– Promoting the Arts in the locality through the activities of y Gromlech Theatre, Preseli Area Theatre Company, Preseli Area Festival and so on.</p> <p data-bbox="359 410 1856 480">Combining Primary and Secondary education and Lifelong Learning on the one site will create a focus and strengthen Welsh medium Education and Learning from the cradle to the grave in North Pembrokeshire.</p> <p data-bbox="359 500 1906 605">There is a substantial increase in the number of Welsh schools that are amalgamating, federating or having to operate without a headteacher and that is because of lack of suitable candidates. The recruitment of effective headteachers particularly in the primary sector, for small rural Welsh schools is becoming increasingly difficult.</p> <p data-bbox="359 625 1906 768">Although the number of individuals who register and complete a CPCP course has increased the number of applicants for leadership posts is decreasing. The number of applicants for headteacher posts in our cluster is small, e.g. one headteacher is responsible for Ysgol Brynconin and Ysgol Maenclochog; there is one for Ysgol Bro Brynach and Ysgol Beca and an Acting Head responsible for Ysgol y Preseli and Ysgol Caer Elen.</p> <p data-bbox="359 787 1881 930">Combining Ysgol y Frenni and Ysgol y Preseli in order to establish one all-through school would result in the appointment of one headteacher instead of two; create a Management Team combining primary/secondary expertise and thus create an innovative school suitable for the twenty-first century and the challenge of the Successful Futures curriculum.</p> <p data-bbox="359 950 1938 1055">An increasing percentage of primary headteachers, due to financial pressures, are having to commit to teaching a greater percentage of their time, e.g. 50% or 60%, which reduces substantially their ability to lead strategically. This means that the well-being of headteachers is being affected by their increasing workload.</p> <p data-bbox="359 1075 1923 1180">The recent successes of Ysgol Bro Teifi (Estyn 2019), Ysgol Bro Morgannwg (Estyn 2019) and Ysgol Llanhari (2018) have resulted in the formation of all-through schools which are perfectly matched for the provision of the new innovative curriculum.</p> <p data-bbox="359 1200 1938 1305">Ysgol y Preseli has an Additional Learning Needs Satellite on the school campus that is Canolfan y Porth. There are places for 8 pupils but the Porth is full. Reference was made to the Porth's success in Ysgol y Preseli (2016) and Ysgol Portfield (2020)'s Estyn reports,</p>

Ref.	Comments
	<p>“the productive contacts with the Canolfan y Porth special unit ensure valuable opportunities for the centre’s pupils and the school and make an important contribution to the inclusive ethos of the school”.</p> <p>We would like to suggest the need to extend the centre to include primary ALN pupils including individuals with behavioural difficulties. Over £250,000 is being spent on paying for transport for individuals who attend centres such as Penalun and the PRU from the north-east areas of the County.</p> <p>Establishing an independent Welsh medium ALN unit on the campus of an all-through school would transform the provision and offer opportunities for innovation.</p> <p>A number of primary headteachers act as the ALN coordinator and this increases their workload further, placing further pressures on their well-being. The appointment of a central ALN Coordinator for the cluster would be cost-effective in order to provide services for the cluster’s primary schools.</p> <p>Reference has already been made to the access problems on the Ysgol y Preseli campus. In order to ensure that pupils, confined to wheelchairs due to motor problems, can reach every area of the campus, a substantial investment has to be made, transforming the oldest buildings.</p> <p>Conclusion The educational interests of the northern and eastern countryside of Pembrokeshire need to be protected. The demographic challenges and the inadequate condition and suitability of the Ysgol y Preseli buildings call for transformation. The amalgamation of Ysgol y Preseli and Ysgol y Frenni would result in a renewal in education across the cluster, establishing an innovative and successful all-through school for the future generations of pupils, safeguarding Welsh medium education in one of the language’s strongholds.</p>
4	<p></p> <p><i>(Comments redacted for the purposes of this document – respondent does not want their comments to be made publically available)</i> <i>(Golygwyd y sylwadau i ddibenion y ddogfen hon – nid oes ar yr atebwr eisiau i’w sylwadau fod ar gael i’r cyhoedd.)</i></p>
5	It works fine as it is. I do think young children should be mixed with up to 19 year olds.

Ref.	Comments
	Mae'n gweithio'n dda fel y mae hi. Rydw i'n meddwl y dylai plant bach gymysgu gyda pobl ifanc 19 mlwydd oed.
6	<p>[REDACTED]</p> <p><i>(Comments redacted for the purposes of this document – respondent does not want their comments to be made publically available)</i> <i>(Golygwyd y sylwadau i ddibenion y ddogfen hon – nid oes ar yr atebwr eisiau i'w sylwadau fod ar gael i'r cyhoedd.)</i></p>
7	<p>NA</p> <p>Believe its beneficial for children in terms of transition and a continuous location for children. Like the idea of the school's merging as it will ensure side by side planning for the new curriculum throughout all ages. The only concern is about the future of smaller, surrounding village schools.</p> <p>NA</p> <p>Rydw i'n credu ei fod yn fanteisiol i blant o ran trawsnewid a lleoliad parhaus i blant. Rydw i'n hoffi'r syniad o'r ysgolion yn uno gan y bydd yn sicrhau cynllunio ochr yn ochr ar gyfer y cwricwlwm newydd ar gyfer pob oed. Yr unig bryder yw dyfodol ysgolion pentref llai o amgylch.</p>
8	<p>Has worked very well in Ysgol Caer Elen and Ysgol Penrhyn Dewi. Long term, does this mean a rebuild of both schools on one site? Also, please ensure access continues for the newly re-located Crymych Cricket Club to the Ysgol Y Preseli sports field, which is their new home pitch for the 2020 season.</p> <p>Wedi gweithio'n dda yn Ysgol Caer Elen ac Ysgol Penrhyn Dewi. Yn y tymor hir, ydy hyn yn golygu ailadeiladu'r ddwy ysgol ar yr un safle? Hefyd, a wnewch chi sicrhau bod mynediad yn parhau ar gyfer Clwb Criced Crymych, sydd newydd symud i faes chwaraeon Ysgol Y Preseli, sef eu maes cartref newydd ar gyfer tymor 2020.</p>
9	<p>[REDACTED]</p> <p><i>(Comments redacted for the purposes of this document – respondent does not want their comments to be made publically available)</i></p>

Ref.	Comments
	<i>(Golygwyd y sylwadau i ddibenion y ddogfen hon – nid oes ar yr atebwr eisiau i'w sylwadau fod ar gael i'r cyhoedd.)</i>
11	<p>Bydd angen i'r cyngor gytuno ar ddalgylchoedd penodol ar gyfer pob ysgol yn y Clwstwr gan sicrhau tegwch i bawb. Yn ogystal, mawr obeithiaf y bydd darpariaeth ar gyfer chweched dosbarth yn cael ei ystyried trwy gyfrwng y Gymraeg. Mae gan Ysgol y Preseli hanes llwyddiannus a buaswn yn dwlu rhoi'r un cyfle i fy mhlant i a beth ces i pan roeddwn ym mlynnyddoedd 12 a 13. Gobeithiaf hefyd y bydd buddsoddiad teilwng yn cael ei roi i'r ysgol 'newydd' er mwyn ennyn y cymhelliant, parch a pherchnogaeth i'r disgyblion - maent yn eu haeddu.</p> <p>The Council will need to agree a specific catchment area for each school in the Cluster, ensuring fairness for all. In addition, I very much hope that Welsh medium Sixth Form provision will be considered. Ysgol y Preseli has a successful record and I would be delighted to give my children the same opportunity as I had when I was in years 12 and 13. I also hope that creditable investment will be made in the 'new' school in order to raise the motivation, respect and possession by the pupils – they deserve it.</p>
13	<p>Why? It is working now why spend more money when it is not needed.</p> <p>Pam? Mae'n gweithio yn awr; pam gwario mwy o arian arni heb fod angen?</p>
14	<p>Leave things as they are</p> <p>The present system works well</p> <p>Gadael pethau fel y maent</p> <p>Mae'r system bresennol yn gweithio'n dda</p>
22	<p>I can't really see any benefit to the children. Most children transition well (there are a few days organised for visits) and all the other feeder schools will still be in the same boat. You have an excellent secondary school, despite it being underfunded, and you want to create a period of uncertainty for both children and staff. This will surely affect the school detrimentally. If you didn't have a winning formula I'd support change, but as you do, why oh why are you risking the current high quality education provided by the wonderful teachers at Preseli.</p>

Ref.	Comments
	<p>Dydw i ddim yn gallu gweld unrhyw fudd i'r plant mewn gwirionedd. Mae'r rhan fwyaf o blant yn symud o'r naill ysgol i'r llall yn dda (mae ychydig o ddiwrnodau yn cael eu trefnu ar gyfer ymweliadau) a bydd yr holl ysgolion eraill sy'n bwydo'r ysgol yn dal i fod yn yr un cwch. Mae gennych chi ysgol uwchradd ardderchog, er ei bod yn cael ei thangyllido, ac mae arnoch chi eisiau creu cyfnod o ansicrwydd i'r plant a'r staff. Bydd hyn yn siŵr o gael effaith niweidiol ar yr ysgol. Pe na bai gennych fformiwla sy'n llwyddo, fe fyddwn i'n cefnogi newid, ond gan fod gennych un, pam, o pam, yr ydych chi'n peryglu'r addysg bresennol o safon uchel, sy'n cael ei darparu gan athrawon gwych y Preseli?</p>
25	<p>Cadw adeilad y Frenni ac adeiladau Newydd y Preseli ac adeiladu estyniadau newydd i waredu ar hen rhannau Preseli. Gyda dyfodiad yr Astro a chanolfan hamdden parod, mae'n synhwyrol I weithio o gwmpas y campws cyfredol.</p> <p>Pwysig iawn i adnewyddu adeilad Preseli er mwyn diogelwch y disgyblion ac fel un o ysgolion gorau Sir Benfro am ganlyniadau, maent yn haeddu rhyw glod a chydabyddiaeth a byddai adeilad mwy addas yn cyfrannu at hyn. Er hyn, nid yw adeilad y Frenni yn ddigon o faint erbyn hyn I gynnal y meithrin fel oedd y cyn Llun gwreiddiol felly dylid ystyried ehangu rhan o'r Frenni hefyd i sicrhau lle addas i'r meithrin fel bod y buddsoddiad yn sicrhau darpariaeth safonol ar draws yr ystod oedran.</p> <p>Keep the Frenni building and the new Preseli buildings and build new extensions to get rid of the old parts of Preseli. With the arrival of the Astro and a ready leisure centre, it makes sense to work around the current campus.</p> <p>It is very important to renovate the Preseli building for the safety of the children and, as one of Pembrokeshire's best schools for results, they deserve some praise and recognition and a more suitable building would contribute to this. However the Frenni building is no longer large enough to accommodate the Nursery as was the original plan and therefore part of the Frenni should be extended to ensure a suitable location for the Nursery so that the investment ensures quality provision across the age range.</p>
30	<p></p> <p><i>(Comments redacted for the purposes of this document – respondent does not want their comments to be made publically available)</i></p>

Ref.	Comments
	<i>(Golygwyd y sylwadau i ddibenion y ddogfen hon – nid oes ar yr atebwr eisiau i'w sylwadau fod ar gael i'r cyhoedd.)</i>
31	<p>Leave them as they are</p> <p>Gadewch hwynt fel y maent</p>
32	<p></p> <p><i>(Comments redacted for the purposes of this document – respondent does not want their comments to be made publically available)</i></p> <p><i>(Golygwyd y sylwadau i ddibenion y ddogfen hon – nid oes ar yr atebwr eisiau i'w sylwadau fod ar gael i'r cyhoedd.)</i></p>
34	<p>If a new all-through entity will ensure a consistency of approach to pedagogy and teaching and an uninterrupted progression of learning experiences for pupils from 3 to 19 years of age then I believe the proposal should be supported. The fact that such a structure would be deemed to help plan the development of skills, raise standards and enable a common system to be used for tracking pupils' progress will also be of benefit.</p> <p>Os bydd endid newydd yr holl ffordd drwodd yn sicrhau agwedd gyson at addysgeg ac addysgu a dilyniant dysgu di-dor i ddisgyblion o 3 i 19 mlwydd oed, yna rydw i'n meddwl y dylid cefnogi'r cynnig. Byddai strwythur o'r fath yn gymorth i gynllunio datblygu sgiliau, codi safonau a'i gwneud yn bosibl defnyddio system gyffredin ar gyfer olrhain cynnydd disgyblion fyddai hefyd yn fuddiol.</p>
35	<p>Keep them as separate primary/secondary</p> <p>As above</p> <p>Eu cadw ar wahân, - cynradd/uwchradd</p> <p>Fel uchod</p>
37	<p>Spend it on what people want. ie english speaking schools</p> <p>Gwariwch yr arian ar yr hyn sydd ar bobl ei eisiau, ysgolion cyfrwng Saesneg.</p>

Ref.	Comments
41	<p>Mae hwn yn opsiwn da Dwin credu.</p> <p>Pam mae Astro turf yn Cal ei adeiladu yn ysgol y preseli a dim 3G? Dim ond hoci gall cal I chwarae ar Astro turf. Na Beth yw wastraff Arian unwaith eto a Pam mae ysgolion fel caer Ellen yn Cael y foray unwaith eto????</p> <p>I think this is a good option.</p> <p>Why is Astro turf being built in Ysgol y Preseli and no 3G? Only hockey can be played on Astro turf. No. That is a total waste of money yet again, and why are schools like Caer Ellen having the foray once again????</p>
45	<p>Smaller schools work better. Preseli is just about the best, why mess it about. My daughter (from an English speaking household) did extremely well at Preseli and I put that down in part to the fact that the teachers knew all the children. That doesn't happen in large schools and I would be very disappointed to see all the secondary schools going the way of the primary schools which in my view is not an improvement.</p> <p>Mae ysgolion bach yn gweithio'n well. Mae Preseli gyda'r gorau, pam ei drysu hi? Fe wnaeth fy merch i (o gartref Saesneg) yn dda dros ben yn y Preseli ac rydw i'n priodoli hynny i'r ffaith fod yr athrawon yn adnabod y plant i gyd. Dydy hynny ddim yn digwydd mewn ysgolion mawr ac fe fyddwn i'n siomedig iawn i weld yr holl ysgolion uwchradd yn mynd yr un ffordd â'r ysgolion cynradd, sydd ddim yn welliant yn fy marn i.</p>
46	<p>Leave it as it is. Just spend money on tidying up ysgol preseli.</p> <p>There is n't anything wrong with what s already provided for our children.</p> <p>Gadewch bethau fel y maent. Gwariwch yr arian ar dwtio Ysgol y Preseli.</p> <p>Does dim o'i le ar yr hyn sy'n cael ei ddarparu ar gyfer ein plant ar hyn o bryd.</p>
48	<p>As long as the cricket club continues it's use of the playing field, that would be really helpful Cyn belled â bod y Clwb Criced yn dal i gael defnyddio'r maes chwaraeon, byddai hynny'n gymorth mawr.</p>
49	<p>Credaf y dylid cynnwys Theatr y Gromlech newydd ar yr un safle.</p>

Ref.	Comments
	I believe that a new Theatr y Gromlech should be included on the same site.
51	Remove all Welsh Schools and have all schools be bilingual. Dileu'r holl ysgolion Cymraeg a chael yr ysgolion i gyd yn ddwyieithog.
52	<p>[REDACTED]</p> <p><i>(Comments redacted for the purposes of this document – respondent does not want their comments to be made publically available).</i> <i>(Golygwyd y sylwadau i ddibenion y ddogfen hon – nid oes ar yr atebwr eisiau i'w sylwadau fod ar gael i'r cyhoedd.)</i></p>
53	Strict catchment areas must be adhered to in order to protect surrounding primary schools. Dylid cadw at ddalgylchoedd caeth er mwyn arbed yr ysgolion cynradd oddi amgylch
55	<p>[REDACTED]</p> <p><i>(Comments redacted for the purposes of this document – respondent does not want their comments to be made publically available)</i> <i>(Golygwyd y sylwadau i ddibenion y ddogfen hon – nid oes ar yr atebwr eisiau i'w sylwadau fod ar gael i'r cyhoedd.)</i></p>
56	Leave them as they are and do the work that is needed to maintain them. Gadewch nhw fel y maen nhw a gwnewch y gwaith sydd ei angen i'w cynnal a'u cadw.
57	Rhwydd fi ddim yn hapus i grey dosbarthiadau mwy o faint. Mae Ysgol y Frenni yn orlawn ar y funud gyda blwyddyn 2 a thri yn gorfod shario athro a dosbarth I am not happy to create larger classes. Ysgol y Frenni is overcrowded at the moment with Years 2 and 3 having to share a teacher and classroom
60	[REDACTED]

Ref.	Comments
	<p><i>(Comments redacted for the purposes of this document – respondent does not want their comments to be made publically available)</i> <i>(Golygwyd y sylwadau i ddibenion y ddogfen hon – nid oes ar yr atebwr eisiau i'w sylwadau fod ar gael i'r cyhoedd.)</i></p>
61	<p>[REDACTED]</p> <p><i>(Comments redacted for the purposes of this document – respondent does not want their comments to be made publically available)</i> <i>(Golygwyd y sylwadau i ddibenion y ddogfen hon – nid oes ar yr atebwr eisiau i'w sylwadau fod ar gael i'r cyhoedd.)</i></p>
63	<p>Mae'r cynnig hwn yn chwerthinllyd. Ro'n i'n gobeithio y byddai pethau'n gwella ar ôl i Kate Evan-Hughes fynd.</p> <p>This proposal is laughable. I had thought things would improve after Kate Evan-Hughes had gone</p>
64	<p>[REDACTED]</p> <p><i>(Comments redacted for the purposes of this document – respondent does not want their comments to be made publically available)</i> <i>(Golygwyd y sylwadau i ddibenion y ddogfen hon – nid oes ar yr atebwr eisiau i'w sylwadau fod ar gael i'r cyhoedd.)</i></p>
66	<p>Can't things just stay as they are? Both schools appear to be successful? Would this not also mean that the current headteacher of the secondary school would be the headteacher of the secondary and primary but also the Welsh medium primary and secondary in Haverfordwest? Too much for one person surely?</p> <p>[REDACTED]</p>

Ref.	Comments
	<p>Oes yna ddim modd i bethau aros fel y maent? Mae'r ddwy ysgol i'w gweld yn llwyddiannus? Fyddai hyn hefyd yn golygu y byddai pennaeth presennol yr ysgol uwchradd yn bennaeth yr uwchradd a'r cynradd ond hefyd cynradd ac uwchradd cyfrwng Cymraeg yn Hwlfordd? Mae hynny'n siŵr o fod yn ormod i un person?</p> <p>[REDACTED]</p> <p><i>(Comments redacted for the purposes of this document – individuals identified as part of response)</i> <i>(Golygwyd y sylwadau i ddibenion y ddogfen hon – unigolion a nodwyd fel rhan o'r ymateb)</i></p>
67	<p>Keeping the schools separate, this is a village with a long history of primary and secondary schools, not a town. Maintaining individual identity will keep the children's identities instead of classing them as numbers in a system. We need to keep our individuality.</p> <p>Welsh language tuition is important, especially in our locality. But not to the point of screaming in children's faces if they don't want to use it. Children should be able to relax in breaktimes between lessons. Teach Welsh as a lesson, make it enjoyable, encourage not punish if they don't use it. The change I've seen in the last ten years of education isn't a positive one. Include parents who aren't Welsh speaking, for years they've been excluded. Integration is important, but not to the point of losing their identity.</p> <p>Cadw'r ysgolion ar wahân; pentref yw hwn gyda hanes hir o ysgolion cynradd ac uwchradd, nid tref. Bydd cynnal ei hunaniaeth unigol yn diogelu hunaniaeth y plant yn lle eu grwpio fel rhifau mewn system. Mae angen inni gadw ein hunigolrwydd.</p> <p>Mae dysgu siarad Cymraeg yn bwysig, yn enwedig yn ein hardal ni. Ond nid hyd y pwynt o sgrechian yn wynebau plant os nad oes arnyn nhw eisiau ei defnoddio hi. Dylai plant fedru ymlacio yn ystod yr egwyl rhwng gwersi. Dysgwch Gymraeg fel gwrs, gwnewch hi'n ddifyr, annog nid cosbi os nad yw plant yn ei defnyddio. Dydy'r newid yr ydw i wedi ei weld mewn addysg yn y deng mlynedd ddiwethaf ddim wedi bod yn gadarnhaol. Tynnwch y rhieni nad ydynt yn siarad Cymraeg i mewn; am flynyddoedd maen nhw wedi cael eu cau allan. Mae integreiddio yn bwysig, ond nid i'r pwynt o golli eu hunaniaeth</p>

Ref.	Comments
E1	<p><u>Emailed Response:</u></p> <p>Dwi'n athro yn Ysgol y Preseli ac yn cytuno'n gryf fod angen sefydlu ysgol newydd yn ardal Crymymch. Buasai hyn yn golygu fod pob disgybl yn derbyn yr addysg orau posib gyda adnoddau addas. Nid yw adeilad YYP bellach yn addas ac mae angen cynnig yr un cyfle i blant gogledd y Sir fel mae wedi digwydd yn Ne'r Sir er mwyn cynnig y profiadau a'r addysg gorau posibl.</p> <p>I am a teacher at Ysgol y Preseli and strongly agree that there is a need to establish a new school in the Crymymch area. This would result in every pupil receiving the best possible education with the appropriate resources. Ysgol y Preseli buildings are no longer suitable and the same opportunities need to be provided to children in the north of the county as those in the south of the county in order to provide the best possible experiences and education.</p>
E2	<p><u>Emailed Response:</u></p> <p>Ar ran Ffrindiau'r Frenni, diolch am y cyfle i gael ymateb i'r ymgynghoriad.</p> <p>Yn anffodus, oherwydd y sefyllfa wrth rheswm dyw hi ddim wedi bod yn bosib i Ffrindiau'r Frenni i gwrdd wyneb yn wyneb, felly mae unrhyw adborth y derbynnaie yn dilyn sgysiau ffon neu neges destun.</p> <p>Dyma y pethau ddaeth i'r amlwg</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Does dim gwrthwynebiad chwynn o uno'r ddwy Ysgol. Rydym yn sylweddoli ei fod yn mynd i ddigwydd. 2. Hoffwn bod y canlyniadu yr ymgynghoriad yn dangos yn glir mae cau dwy ysgol sydd yn digwydd yng ngogledd y sir ac agor Ysgol newydd sbon. Does dim un ysgol yn cymryd y llall drosodd. Ysgol gydol oes newydd sbon 3. Adeilad - yr angen i edrych a thrio cael safle / adeiladau gwell mor fuan a phosib 4. Yr angen i gael ysgol gydol oes lle gellir rhoi cyfleoedd cyfoethog i'r disgyblion, a chofier am yr arbenigedd sydd yn y sector cynradd 5. Angen sicrhau undod o fewn yr ysgol newydd a nid y ni a nhw. 6. Y plant o bob oed yn cael cyfle cyfartal, ym mhob agwedd o fywyd ysgol. Y Frenni yn gwneud hyn yn dda.

Ref.	Comments
	<p>7. Beth yw'r amserlen ddiwedddara? Teimlir bod yr amserlen wreiddiol o medi 2021 yn dynn iawn ac yn uchelgeisiol iawn o ystyried y camau sydd angen ei cymryd i agor ysgol newydd.</p> <p>8. Yr angen i Bennaeth fod yn weladwy ac i wario amser ar y ddau gampws. Angen plant i adnanod y pennaeth. Angen cynrhychiolaeth ac arbenigedd sector cynradd ac uwchradd ar y tim rheoli.</p> <p>Diolch am eich amser a gwerthfawrogir petaeth yn medru rhoi gwbod canlyniadau'r ynghyngoriad.</p> <p>Cofion</p> <p><u>Emailed Response:</u></p> <p>On behalf of the Friends of the Frenni, thank you for the opportunity to respond to the Consultation.</p> <p>Unfortunately, due to the situation, it has not been possible for the Friends of the Frenni to meet face to face, so that any feedback is what I receive following telephone conversations or text messages.</p> <p>These are the things that became obvious</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. There is no strong opposition to the amalgamation of the two schools. We realize it is going to happen. 2. I would like the results of the consultation to show clearly that what has happened in the north of the county is that two schools have been closed and a brand new school is being opened. It is not a takeover of one school by another. This is a brand new lifelong school. 3. Building – the need to search and attempt to identify a better site / buildings as soon as possible. 4. The need for a lifelong school where rich experiences can be given to the pupils, and let the expertise that exists in the primary sector not be overlooked. 5. The need to ensure unity within the new school and not us and them. 6. Childre of every age are offered equal opportunity, in all aspects of school life. The Frenni does this well. 7. What is the latest timetable? The original timetable of September 2021 seems very tight and ambitious considering the steps that need to be taken to open a new school.

Ref.	Comments
	<p>8. The need for the Headteacher to be visible and spend time on both campuses. The children need to know the Headteacher. The expertise of both primary and secondary sectors needs to be represented in the management team.</p> <p>Thank you for your time and it would be appreciated if you could let us know the results of the consultation.</p> <p>Regards</p>
E3	<p><u>Emailed Response:</u></p> <p>Mae Undeb Cenedlaethol Athrawon Cymru yn gwerthfawrogi'r ffaith fod yr awdurdod yn ymgysylltu gyda rhanddeiliaid ynglŷn a'r cynlluniau ar gyfer dyfodol addysg yn ardal Crymych. Byddwn fel undeb yn gwerthfawrogi'r cyfle i gyfrannu ar rhan ein haelodau wrth i'r awdurdod ymgynghori ar y cynllun arfaethedig. Wrth rheswm, mae UCAC yn barod iawn i gydweithio gyda'r awdurdod lleol wrth benderfynu ar yr hyn fydd yn fuddiol i'r gymuned, i'r ysgolion, i rhieni, disgyblion ac athrawon. Byddwn yn awyddus i gynorthwyo'r awdurdod wrth geisio osgoi unrhyw ddiswyddiadau gorfodol wrth fabwysiadu unrhyw gynlluniau ail drefnu addysg.</p> <p>Diolch yn fawr iawn.</p> <p><u>Emailed Response:</u></p> <p>The Welsh National Union of Teachers appreciates the fact that the authority is engaging with stakeholders concerning the plans for the future of education in the Crymych area. As a union we would appreciate the opportunity to contribute on behalf of our members as the authority conducts a consultation on the proposed plan. Of course, UCAC is very ready to cooperate with the local authority as it decides what will be of benefit to the community, the schools, the parents, the pupils and the teachers. We are eager to assist the authority to avoid any compulsory redundancies as it adopts any education restructuring plans.</p> <p>Thank you very much</p>
P1	Ysgol Y Frenni – Pupil Voice

Ref.	Comments		
	Ydych chi'n meddwl bod hi'n syniad da i uno Ysgol y Frenni ac Ysgol y Preseli?	Yn eich barn chi, beth yw manteision uno?	Beth yw anfanteision uno'r ddwy Ysgol?
Ydw		Gall y ddau ysgolion gael manteision newydd fel yr astro a gampfar ganolfan hamdden	Bydd llau o llefydd i staff a bydd gwaith yn cael ei golli, hefyd falle bydda fwy o bwllian
Ydw		1 gwysg ysgol, 1 ysgol.	
Nac ydw		Bod pawb yn cael i defnyddio y austrawturff	Bod pawb yn mynd i defnyddio y astraturff ac felly bydd cwmpo mas
Ydw		Bod plant yn cael y cyfle o oedran ifanc.	Anodd uno
Ydw		Bydd e yn rhwyddach ir mamau a tadau	
Ydw		Gall plantos chwarae yn cae preseli	Falle bydd rai plantos eushau mynd i ysgol wahanol
Ydw		Achos beth yw yr pwynt i cael 2 ysgol ar bwys eu gilydd os nac ydyn wedi ymuno	
Ydw		Astro turf	Bydd rhaid y plant bach cael gwisg gwahanol
Ydw		Bod yr gynradd yn cael mwy o cae chwarae	Efalle bydd pawb ddim yn cyfaredd gyda'r adeilad
Ydw		Bydd ni galli rhanu pethau gyda nhw.	Bydd lot fwy o pople yn y ysgol.
Nac ydw		Bydde mwy o lle	
Ydw		Myw o staff i helpu, mwy o plant i wneud ffryndiau.	

Ref.	Comments		
	Ydw	Yn Fy Marn I y manteision uno yw cael mwy o le I wneud mwy o bethau.	Yr anfanfeision yw bydd gwisg a enw arall ir ysgol
	Ydw	I gael mwy lle i chwarae	Little kids myte get heart
	Nac ydw	Byddai pob un gallu defnyddio astro turf	Efallai bydd plant yn blwyddyn naw yn gas i plant or ysgol gynradd
	Nac ydw	Bydd mwy o rhieni yn hala ei plant it ysgol Newydd	Bydd yn effeithio plant Bach yn ysgol y Frenni
	Ydw	Dwy yn meddwl mae yn dda oherwydd fallai bydd fwy o pobol yn dod ir ysgol ac byddyn i gyd gyda yr un gwisg	Ond gallaf gwneud fw
	Ydw	Yr ysgol gynradd yn cael cyfleusteroedd gwell e.e Astro turff, llyfyrgeall a.y.yb a'r ysgol uwchradd yn cael adeilad newydd.	Bydd campws disgyblion yr ysgol uwchradd yn cael ei troi mewn i safle adeiladu a bydd yn galed i wneud gwersi
	Ydw	Mae astroturff	Bydd yn cymryd rhy gormod o arian a amser
	Ydw	Bydd fwy o plantos yn dod i'r ysgol	bydd en gwahanol i plantos yn ysgol gynradd
	Ydw	Dwyn meddwl bydd uno Yyp a yyf yn denu fwy o blant ir ysgol. Bydd yna fwy o cyfleuoedd chwaraeon, eisteddfota a mwy o addysg ir plant	Dydw i ddim yn gallu meddwl am unrhyw anfanfeision heblaw am pan bydd preseli yn cau tra bydd yr adeilad newydd yn cael ei hadeiladu, a lle bydd y disgyblion yn mynd tra bod yn cael adeilad arall.

Ref.	Comments		
	Ydw	Felly mae Flwyddyn 9 yn pigo ar Blwyddyn 3	Digon o lle i chwarae
	Ydw	Bydd mwy o lle	
	Ydw	It will be more comfortable for year 6 to move to a higher school cause they know around the school and also know about how it will change and they could still see there favorite teachers and also the transport will be known easier	I dont think it is smart to mix very young pupils with older pupils and i feel that the young puplis wont get much focus as they need
	Nac ydw	Bydden ni yn cael gwisg ysgol newydd	Bydd y arian i gyd yn mynd l'r Uwchradd i wella eu safle nhw ac ni fydd dim gwelliannau i'r safle cynradd.
	Ydw	Dwi am iddo ddigwydd ond hoffen ni bod y ddwy ysgol yn rhannu'r arian yn deg er mwyn prynu adnoddau newydd.	Gobeithio bydd modd rhannu popeth yn deg rhwng y ddwy safle - y ganolfan hamdden, theatr y Gromlech, pwll nofio a cae aml-dywydd.
	Nac ydw	Byddai modd rhannu adnoddau rhwng y ddwy safle	Byddai angen amserlen teg i rannu pitch, canolfan hamdden a pwll nofio.
	Nac ydw	Byddwn yn cael gwysg newydd a falle fyddwn yn cael hawl i defnyddior cae preseli	Bydd yr arian yn mynd i nhw i adeiladau preseli a falle fyddwn yn clywed mwy o regi a gweld plant henach yn bod yn ddrwg.
	Nac ydw	Bydd dillad newudd gan ni	Bydd ysgol Preseli yn cael popeth newidd ond ni fydd y

Ref.	Comments		
			Frenni yn cael dim newydd i'r safle.
	Nac ydw	Byddai'n braf cael defnyddio'r pitch newydd.	Rwy'n hoffi gwisg ysgol y Frenni a ddim eisiau newid. Ni fyddwn yn teimlo'n ddiogel i rannu amser chwarae - plant henach yn rhegi arnon ni.
	Nac ydw	Cael defnyddio astroturf	Bydd ysgolion bach yn cau. Gwisg newydd. Dim yn nabod staff.
Ysgol Y Frenni – Pupil Voice			
Do you think it is a good idea to amalgamate Ysgol y Frenni and Ysgol y Preseli?			
In your opinion, what are the advantages of amalgamation?		What are the disadvantages of amalgamating the two schools?	
Yes	Both schools can have new advantages such as the astro and the gym and the leisure centre.	There will be fewer places for staff and employment will be lost. Also, there may be more bullying.	
Yes	1 school uniform, 1 school.		
No	Everyone will be able to use the astro turf.	Everyone will be using the astro turf and then there will be quarrelling.	
Yes	Children will have opportunities from an early age.	Difficult to join.	

Ref.	Comments		
	Yes	It will be easier for the mothers and fathers.	
	Yes	Children can play in the Preseli field.	Maybe some children will want to go to a different school.
	Yes	Because what is the point of having two schools next to each other if they are not combined.	
	Yes	Astro turf	The children will have to have a different uniform.
	Yes	The primary will have a bigger playing field.	Perhaps not everyone will be familiar with the building.
	Yes	We will be able to share things with them.	There will be a lot more people in the school.
	No	There will be more room.	
	Yes	More staff to help, more children to make friends.	
	Yes	In my opinion the advantages of amalgamation is having more space to do more things.	The disadvantages are that the school will have a different name and uniform.
	Yes	To have more room to play.	Little kids might get hurt.
	No	Everyone will be able to use the astro turf.	Perhaps Year 9 pupils will be unkind to children from the primary school.
	No	More parents will send their children to the new school.	It will affect the little children in Ysgol y Frenni.

Ref.	Comments		
	Yes	I think it is good because perhaps more people will come to the school and we shall all have the same uniform.	But I can do more.
	Yes	The primary school will have better opportunities e.g. astro turf, library etc and the secondary school will have a new building.	The campus of the secondary school pupils will be turned into a building site and it will be difficult to have lessons.
	Yes	There is an astro turf.	It will take too much time and money.
	Yes	More children will come to the school.	It will be different for children in the primary school
	Yes	I think amalgamating YyP and YyF will attract more children to the school. There will be more opportunities for sports, eisteddfods and more education for the children.	I cannot think of any disadvantages apart from when Preseli closes, while the new building is being built, and where the pupils will go while they are having another building.
	Yes	So Year 9 will pick on Year 3.	Plenty of room to play.
	Yes	There will be more room.	
	Ydw	Bydd yn fwy cyfforddus i flwyddyn 6 symud i Ysgol uwchradd am eu bod yn gwybod eu ffordd o gwmpas yr Ysgol ac yn gwybod hefyd sut y bydd yn newid ac fe fydden nhw'n dal i allu gweld eu hoff athrawon ac hefyd fe fydd y cludiant yn haws.	Dydw i ddim yn meddwl ei fod yn glyfar i gymysgu disgyblion ifanc iawn gyda disgyblion hŷn ac rydw i'n teimlo na fydd y disgyblion ifanc yn cael cymaint o sylw ag y mae arnyn nhw angen.

Ref.	Comments		
	No	We shall have a new uniform.	All the money will go to the Secondary to improve their site and there will be no improvements to the primary site.
	Yes	I want it to happen but I would like the two schools to share the money fairly in order to buy new resources.	I hope it will be possible to share everything fairly between both sites – the leisure centre, the Gromlech theatre, the swimming pool and the all weather field.
	No	It will be possible to share resources between the two sites.	A fair timetable would be needed to share the pitch, the leisure centre and the swimming pool.
	No	We shall have a new uniform and we may have the right to use the Preseli field.	The money will go for them to build the Preseli buildings and perhaps we shall hear more swearing and see older children becoming naughty.
	No	We will have new clothes.	Ysgol Preseli will have everything new but the Frenni will have nothing new for the site.
	No	It would be nice to be able to use the new pitch.	I like the Frenni uniform and don't want to change. I would not feel safe to spend playtime – with older children swearing at us.
	No	Being able to use astro turf.	Small schools will close. A new uniform. Not knowing the staff.

Ymateb Estyn i'r cynnig gan Gyngor Sir Penfro i uno Ysgol Y Frenni ac Ysgol Y Preseli i ffurfio ysgol cyfrwng Cymraeg 3-19 yng Nghrymmych, gan agor yr ysgol newydd ym mis Medi 2021.

Paratowyd yr adroddiad hwn gan Arolygwyr Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

O dan delerau Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a'i Chod cysylltiedig, mae'n ofynnol i gynigwyr anfon dogfennau ymgynghori i Estyn. Fodd bynnag, nid yw Estyn yn gorff y mae'n ofynnol iddo weithredu yn unol â'r Cod ac nid yw'r Ddeddf yn gosod unrhyw ofynion statudol ar Estyn o ran materion trefniadaeth ysgolion. Felly, fel corff yr ymgynghorir ag ef, bydd Estyn yn rhoi eu barn ar rinweddau cyffredinol cynigion trefniadaeth ysgolion yn unig.

Mae Estyn wedi ystyried yr agweddau addysgol ar y cynnig ac mae wedi llunio'r ymateb canlynol i'r wybodaeth a ddarparwyd gan y cynigiwr.

Cyflwyniad

Mae hwn yn gynnis ymgynghori gan Gyngor Sir Penfro.

Y cynnig yw:

- Dod ag Ysgol y Preseli ac Ysgol y Frenni i ben, a sefydlu ysgol cyfrwng Cymraeg 3-19 newydd gan ddefnyddio safleoedd presennol y ddwy ysgol.

Y dyddiad targed presennol yw cau'r ddwy ysgol ar 31 Awst 2021, gan agor yr ysgol newydd ar 1 Medi 2021.

Crynodeb / Casgliad

Mae'r cynnig yn rhan o nod y Cyngor i hyrwyddo safonau addysgol uchel, a chyflwyno addysg gynradd ac uwchradd effeithlon.

Mae Estyn o'r farn fod y cynnig yn debygol o gynnal y safonau presennol mewn addysg a darpariaeth yn yr ysgolion fydd yn cael eu huno.

Disgrifiad a manteision

Mae'r cynigiwr wedi darparu rhesymeg glir am y rhesymau y tu ôl i'r cynnig hwn. Mae wedi amlinellu'n briodol y rhesymau dros uno'r ddwy ysgol a chreu ysgol 3-19 pob oed.

Mae'r cynigiwr yn datgan yn rhesymol na fydd y cynnig yn effeithio ar ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg, gan na fydd y ddarpariaeth bresennol yn newid.

Mae'r cynigiwr yn amlinellu'n glir fanteision posibl y cynnig. Mae'n ymddangos mai'r rhain yw:

- Bydd uno i greu un ysgol 3-19 yn dileu'r cyfnod pontio o gyfnod allweddol 2 (CA2) i CA3 ar gyfer disgyblion yn ardal Crymmych.

- Ymagwedd gyson at addysgeg ac addysgu a phrofiad di-dor o brofiadau dysgu.
- Bydd profiadau'r cwricwlwm yn cael eu cynllunio i sicrhau parhad wrth i'r disgyblion symud trwy'r ysgol. Bydd hyn yn galluogi'r ysgol i gynllunio ar gyfer datblygu medrau a dhodi safonau a fydd yn arwain at ddefnyddio un system ar gyfer olrhain cynnydd disgyblion a datblygu ystod eang o fedrau trwy gysylltiadau ar draws sectorau.

Mae'r cynigiwr yn rhestru ychydig o anfanteision posibl, fodd bynnag, mae'r rhain wedi eu cyfyngu i ddimadaeth gyhoeddus yn hytrach na'u heffaith ar ddysgwyr. Dyma'r ddwy anfantaes a restrir:

- Gwrthwynebiad posibl gan rai rhanddeiliaid y byddai'n well ganddynt gynnal y sefyllfa bresennol.
- Gallai rhai rhanddeiliaid barhau i gredu y bydd y cynnig yn arwain at sefydlu "ysgol fawr" ar gyfer yr ardal.

Mae'r cynigiwr yn nodi rhagor o risgiau, ac un o'r rhain yw 'gostyngiad yn safonau disgyblion', ac yn awgrymu y bydd 'cydweithio a chyfathrebu cynyddol' rhwng yr ysgolion yn lleihau'r risg hon. Fodd bynnag, nid yw'n glir pam maent wedi nodi bod hyn yn risg, a sut byddant yn lliniaru yn ei herbyn yn benodol.

Mae'r cynigiwr wedi rhoi ystyriaeth addas i opsiynau amgen i'r cynnig presennol. Mae'r rhain yn cynnwys cadw'r ddwy ysgol fel sefydliadau ar wahân a ffedereiddio'r ysgol gynradd a'r ysgol uwchradd. Mae wedi amlinellu'n glir fanteision ac anfanteision pob cynnig, a'r rhesymau dros yr opsiwn y mae'n ei ffafrio.

Mae'r cynigiwr yn datgan yn rhesymol na fydd y cynnig yn cael unrhyw effaith ar drefniadau trafnidiaeth bresennol, gan gynnwys ar gyfer y disgyblion hynny ag anghenion addysgol arbennig.

Mae'r cynigiwr wedi rhoi ystyriaeth ddigonol i'r effaith ar leoedd dros ben, ac yn datgan yn ddilys y bydd ysgol newydd yn gweithredu ar sail capasiti tebyg i'r ysgol gynradd a'r ysgol uwchradd bresennol.

Agweddau addysgol ar y cynnig

Yn gyffredinol, mae'r cynigiwr wedi rhoi ystyriaeth dda i effaith y cynigion ar ansawdd y deilliannau, y ddarpariaeth a'r anweinyddiaeth a'r rheolaeth. Mae'r cynigiwr wedi cyfeirio at ganlyniadau'r adroddiadau diweddaraf gan Estyn ac ymgynghonwyr her, gan ddweud bod y ddwy ysgol yn 'ysgolion da'. Cyflawnodd yr ysgol gynradd famau 'da' ym mhob maes mewn arolygiad diweddar, ac fe gafodd yr ysgol uwchradd famau 'da' yn 2018. Mae'r cynigiwr wedi esbonio'r modd y bydd ysgol 3–18 yn helpu'r ysgolion i symud tuag at fodloni ychydig o argymhellion yr adroddiadau hyn. Er enghraifft, gwella'r ddarpariaeth ar gyfer dysgwyr mwy abl a thalentog.

Mae'r cynigiwr wedi rhoi ystyriaeth addas i'r effaith ar ddisgyblion ag anghenion arbennig. Maent yn rhagweld na fyddai creu ysgol newydd yn addasu'r ddarpariaeth

presennol ac y byddai hefyd yn caniatáu ar gyfer gwelliannau pellach, er enghraifft trwy ddatblygu canolfan adnoddau dysgu.

Mae'r cynigiwr yn haeru'n rhesymol y gallai ysgol 3 -19 wella strwythur arweinyddiaeth yr ysgol trwy gynnig darpariaeth well o ran dosbarthiad rolau arwain a datblygiad proffesiynol ar gyfer staff. Fodd bynnag, nid yw wedi rhoi ystyriaeth ddigon da i strwythurau arwain enghreifftiol ar gyfer yr ysgol newydd a'r modd y bydd hyn yn effeithio ami yn ariannol.

Mae'r cynigiwr yn datgan yn rhesymol y bydd ysgol 3-19 yn gallu 'darparu'r amodau a fydd yn galluogi cwricwlwm ehangach a mwy amrywiol i gael ei ddatblygu i ddiwallu anghenion pobl ifanc yr ysgol yn well.'

Mae'r cynigiwr wedi nodi'n deg y bydd y tarfu ar ddisgyblion, cludiant a'r gymuned leol yn gyfyngedig gan y bydd yr ysgol newydd yn aros ar ei safle presennol. Fodd bynnag, mae'n cydnabod cyflwr gwael adeilad presennol yr ysgol uwchradd, a'r angen am fuddsoddiad a gwaith adeiladu yn y dyfodol. Er enghraifft, cyflwr gwael dwy ystafell ddosbarth symudol yr ysgol sy'n cynnwys y Ganolfan Iaith a'r labordai gwyddoniaeth.